

ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: *всі*

Курс навчання: 2 (весняний) семестр 2025-2026 навч. року

Кількість кредитів: 3, 90 годин

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом

Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 35, щотижнево, згідно графіку консультацій

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат політичних наук, доцент <i>Ніколаєва Майя Іванівна</i>
Посилання на профіль викладача	https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polit/staff/478-staff6
Кафедра:	політології
Контактна інформація:	nikolaeva.mayya@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами здійснюється через вказаний e-mail, зустрічі на консультаціях (очні та онлайн), за умови організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій може бути створено гугл-клас.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в сфері політології. Засвоєння даної дисципліни дасть можливість методологічно обґрунтувати та системно упорядкувати теоретичні уявлення фахівця як про регіональні міжнародні відносини загалом, так і європейську інтеграцію зокрема.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Політика європейської інтеграції» є теоретична, історична та нормативна база та осмислення інтеграційних процесів в Європі.

Пререквізити : повна загальна середня освіта.

Метою навчальної дисципліни «Політика європейської інтеграції» є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у сфері європейської інтеграції: чинників її виникнення, процесу еволюції та перспектив розвитку, надання знань та формування вмінь, необхідних для розуміння та здійснення державно-владних перетворень в сучасній Україні з метою розвитку та реалізації політики європейської інтеграції нашої держави.

Завданнями дисципліни є:

- ✓ оновлення та поповнення знань щодо історії європейської інтеграції; інституційної основи Європейського Союзу та організаційних форм діяльності цього об'єднання; вироблення та прийняття рішень в ЄС; стратегії розвитку європейської інтеграції; відносин України з ЄС;
- ✓ аналіз політики європейської інтеграції;
- ✓ аналіз відносин між Україною та ЄС
- ✓ практична розробка і впровадження європейської політики України у відповідності до внутрішніх та зовнішніх соціополітичних викликів;
- ✓ розробка стратегій європейської інтеграції України (галузевих, секторальних, загальнодержавних);
- ✓ використання практичних навичок з управління проектним циклом при здійсненні проектної діяльності за програмами ЄС.

У **результаті вивчення** навчальної дисципліни здобувач повинен:

ЗНАТИ: історію, основи, принципи і тенденції розвитку європейської інтеграції; час та історичні обставини та умови приєднання європейських країн до Європейських Спільнот та до

Європейського Союзу; особливості правової системи ЄС; принципи функціонування інституцій ЄС; механізми співробітництва ЄС з третіми країнами; вплив глобалізаційних процесів на розвиток стосунків ЄС та України; основні виклики, які стоять сьогодні перед ЄС та Україною; критерії та процедуру вступу нових країн до ЄС; досягнення та перспективи європейської інтеграції України; про основні проекти та програми ЄС, які зорієнтовані на Україну.

ВМІТИ: оперувати системними знаннями про історію створення Європейського Союзу та тенденції його розвитку; аналізувати інтеграційні процеси в ЄС та робити висновки щодо їх впливу на геополітичне становище України; орієнтуватися в правовій системі та інституційній структурі ЄС, принципах взаємодії органів та інституцій ЄС між собою; здійснювати аналіз та прогнозування розвитку європейської інтеграції; робити розрахунки стосовно впливу інтеграційних явищ і процесів на подальший розвиток європейської інтеграції; розроблювати і впроваджувати європейську політику України у відповідності до внутрішніх та зовнішніх соціополітичних викликів; використовувати отримані знання з метою вдосконалення процесів державотворення в Україні; вміти розробляти стратегії європейської інтеграції України (галузеві, секторальні, загальнодержавні); визначати перспективи співробітництва України та ЄС; орієнтуватися в основних розділах Угоди про асоціацію; використовувати навички з управління проектним циклом при здійсненні проектної діяльності за програмами ЄС; удосконалити навички роботи з технологіями пошуку і аналізу відповідної інформації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год. д.ф.н. /6 год. з.ф.н.) та практичних (14 год. д.ф.н. / 4 год. з.ф.н.), організації самостійної роботи здобувачів (60 год. д.ф.н. /80 год. з.ф.н.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Форми робіт
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та сучасний стан європейських інтеграційних процесів		
Тема 1.1. Сутність та види інтеграції.	Знати та розуміти поняття терміну «інтеграція», вміти визначати інтеграцію як процес і як стан, основні ознаки економічної інтеграції. Вміти визначати та характеризувати основні етапи економічної інтеграції (зона вільної торгівлі; митний союз; спільний ринок; економічний союз; політичний союз; соціокультурний та політичний союз як найвищий рівень інтеграційного процесу)	Обговорення, завдання, презентації
Тема 1.2. Історія європейської інтеграції	Знати і розуміти мотиви європейської єдності. Вміти визначати та аналізувати етапи європейської інтеграції: перший етап (1950-1968) - практичне втілення ідеї європейської інтеграції); другий етап (1969-1975) - поглиблення і розширення «спільного ринку»; третій етап (1975-1984) - певний застій європейського будівництва; четвертий етап (1985-1992) - виникнення нових інтеграційних структур; п'ятий етап (1993-2009) - поглиблення євроінтеграційних процесів; шостий етап (2009- сьогодні) - ЄС після Лісабонської угоди, нові виклики та відповіді на них.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 1.3. Політика ЄС щодо розширення	Знати критерії та процедури вступу нових країн до ЄС, а саме до яких меж може розширюватися ЄС; умови членства в ЄС та процес вступу; основні етапи вступу до Європейського Союзу (консультативний етап, оцінювальний етап переговорний етап, ратифікаційний етап, імплементаційний етап); «Копенгагенські	Обговорення, завдання, презентації

	критерії»; процес приєднання до ЄС.	
Тема 1.4. Європейська політика сусідства та Ініціатива ЄС «Східне партнерство».	Знати, розуміти специфіку та вміти аналізувати «Європейську політику сусідства» від 12 травня 2004р.; двосторонні Плани дій – як основний інструмент реалізації Європейської політики сусідства; німецьку ініціативу "ЄПС плюс" (ENPPlus); Південний та Східний напрямки Європейської політики сусідства: "Союз для Середземномор'я" та "Східне партнерство"; саміт "Східного партнерства" 7 травня 2009 р.; програму комплексного інституційного розвитку (Comprehensive Institution-Building Programme).	Обговорення, завдання, презентації
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Права та інституційна система ЄС		
Тема 2.1. Право Європейського Союзу. Установчі договори ЄС.	Знати та вміти орієнтуватися в правовій системі ЄС. Знати принципи права ЄС, Паризький договір, Римські договори, Єдиний Європейський Акт, Маастрихтську угоду, Амстердамський договір, Ніццький договір, Лісабонський договір, вторинне законодавство ЄС.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 2.2. Інституції Європейського Союзу.	Знати та вміти орієнтуватися в інституційній структурі ЄС: Рада ЄС, Європейський Парламент, Європейська Комісія, Суд Європейського Союзу та Суд першої інстанції, Рахункова Палата, Європейська Рада, Європейський центральний банк, консультативні органи: Економічний і соціальний комітет, Комітет Регіонів.	Обговорення, завдання, презентації
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Відносини Україна – ЄС: проблеми та перспективи		
Тема 3.1. Правові рамки відносин України з Європейським Союзом.	Знати правові основи відносин України та ЄС, а саме: Закон України "Про основи національної безпеки України"; Угоду про партнерство і співробітництво України з Європейським Союзом 1 березня 1998 року, Саміт Україна – ЄС 5 вересня 1997 року, Стратегію інтеграції України до Європейського Союзу, Закон України "Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС", Спільну стратегію ЄС щодо України 11 грудня 1999 р., План дій Україна – ЄС 21 лютого 2005 р., "Східне партнерство" для України, Угоду про Асоціацію між Україною та ЄС, 16 вересня 2014 р.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 3.2. Загальна характеристика Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	Знати та вміти аналізувати передісторію Угоди про асоціацію, політичну асоціацію та економічну інтеграцію. Знати та вміти орієнтуватися в основних розділах Угоди про асоціацію: преамбула; загальні принципи; політичне співробітництво і зовнішня політика та політика безпеки; юстиція, свобода і безпека; торгівля та суміжні питання (ПВЗВТ); економічна та галузева співпраця; фінансове співробітництво та боротьба з шахрайством; інституційні, загальні та прикінцеві положення; нові інституції асоціації.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 3.3. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі	Знати та розуміти концептуальна сутність поглибленої та всеохопної зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, а саме, вивчити зміст Розділу IV «Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею»: доступ товарів на ринки, засоби захисту торгівлі, митні послуги,	Обговорення, завдання, презентації

	технічні стандарти для промислових товарів, безпечність харчових продуктів, державні закупівлі, права інтелектуальної власності, політика щодо конкуренції.	
Тема 3.4. Економічне, галузеве та фінансове співробітництво	Розуміти поняття економічного співробітництва між Україною та ЄС. Вміти визначати основні види економічного співробітництва. Знати: в чому полягає макроекономічна допомога та фінансове співробітництво; фінансова допомога від ЄС; фінансові послуги, транспорт; енергетика, охорона довкілля; сільське господарство; захист споживачів, соціальна політика. Розуміти перспективи імплементації положень Угоди про асоціацію про економічне, галузеве та фінансове співробітництво.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 3.5. Можливості участі у програмах та проектах ЄС: група, бізнес, влада	Знати Агентства та програми ЄС, основні проекти та програми ЄС, які зорієнтовані на Україну, а саме: співпраця у галузях освіти, навчання та культури; реформування та модернізація вищої освіти у відповідності до Болонського процесу; впровадження Закону України «Про вищу освіту»; освітні обміни, тренінги, проекти підтримки молоді та спорту; співпраця у рамках програм ЮНЕСКО; співробітництво у сфері науки та технологій; програма «Горизонт 2020». Вивчити транскордонне співробітництво як вагомий інструмент європейської інтеграції України.	Обговорення, завдання, презентації
Тема 3.6. Основні проблеми та перспективи реалізації Угоди про асоціацію.	Знати та вміти визначати політико-правовий вимір виконання Угоди про асоціацію, юридичний вимір виконання Угоди про асоціацію. Аналізувати та сприяти наближенню законодавства України до права ЄС. Знати та вміти оцінити роботу органів виконавчої влади у впровадженні УА, двосторонніх органів. Вміти визначати економічні наслідки впровадження асоціації з ЄС. Вивчити досвід використання автономних торговельних преференцій (АТП); ПВЗВТ: зміни торговельного режиму після 1 січня 2016 року. Вміти оцінити роль громадянського суспільства при виконанні Угоди про асоціацію (Багатосторонній Форум громадянського суспільства. Дорадча група щодо ПВЗВТ.)	Обговорення, завдання, презентації

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
2. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу (2010/C 83/01) / 30.3.2010 UA Офіційний вісник Європейського Союзу. URL: <http://www.minjust.gov.ua/file/23491>
3. Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018—2021 роки. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 779-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250383204>
4. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України, затверджена Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>

5. Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції та дезінтеграції : монографія / К. В. Смирнова, О. В. Святун, І. А. Березовська та ін. К.: ВПЦ "Київський університет", 2022. 239 с. URL: https://e-learning.iir.edu.ua/pluginfile.php/5231/mod_book/chapter/1111/11.01.24.%20%D0%90%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20pdf
6. Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти : монографія / В.В. Копійка, М.С. Дорошко, О.Ю. Кондратенко та ін. К., 2018. 388 с.
7. Буряк П.Ю., Гупало О.Г. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене. Київ: Хай-Тек Прес, 2008. 352 с.
8. Впроваджуючи Угоду про асоціацію Україна-ЄС: перші уроки, наслідки, практики використання/ за ред. Сушка О.В. Київ, 2016. 40 с.
9. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посібник / С. О. Шевченко, Н. С. Сидоренко, Н. А. Липовська. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 344 с.
10. Довідник з європейської інтеграції / [під ред. О. Б. Чернеги]. Львів : Магнолія-2006, 2019. 384 с.
11. Економічна асоціація України з Європейським Союзом : монографія / О.І. Шнирков, В.І. Муравйов, Р.О. Заблоцька та ін. ; за ред. О.І. Шниркова, В.І. Муравйова. - ВПЦ "Київський університет", 2015. 415 с.
12. Європейська інтеграційна політика: навч. посіб. / А. М. Поручник, В. І. Чужикова, Д. О. Ільницький, О. А. Федірко ; за заг. ред. В. І. Чужикова. Київ: КНЕУ, 2010. 452 с. URL: <http://posibniki.com.ua/catalog-evropeyska-integraciyna-politika---chuzhikova-v-i>
13. Європейська інтеграція: навч. посіб. / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко ; М. І. Макаренко, Л. І. Хомутенко, І. І. Д'яконова та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 344 с. URL: http://cul.com.ua/preview/europ_integr.pdf
14. Європейська інтеграція: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А.Грицяка та Д. І.Дзвінчука. Івано-Франківськ:Місто НВ, 2013. 464 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>
15. Європейська інтеграція: навчальний посібник / ред. М.І. Макаренко, Л.І. Хомутенко. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 344 с.
16. Європейський Союз в міжнародних відносинах / В.В. Копійка, М.А. Миронова, С.О. Маковський та ін. К: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с.
17. Європейський Союз у ХХІ столітті: функціонування та розвиток: монографія / ред.: В.С. Загорський, О. Я. Красівський; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2016. 631 с.
18. Європейський Союз: загальна інформація, організаційна структура, правова система : словник-довідник / уклад. Кононенко Ю. С., Лубко І. М. Черкаси, 2019. 290 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/1965>
19. Короткий посібник з Угоди про Асоціацію. URL: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf
20. Краєвська О. Горизонтальні політики ЄС у системі спільних політик ЄС. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2017. Випуск 42. С. 75 – 83.
21. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції: підручник/ М. П. Мальська, Н. В. Антонюк та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 320 с.
22. Матюшенко І.Ю., Беренда С.В., Резніков В.В. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навч. посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 496 с.
23. Політика європейської ітерації: конспект лекцій / Укладачі А.Л. Помаза-Пономаренко, Т.О. Луценко. Харків: НУЦЗУ, 2016. 40 с.
24. Резніков В.В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика: монографія. Харків : «Діса плюс», 2020. 364 с. URL: <https://international-relations.tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/cb3c47f55fa1b643f95e2d5000847b82.pdf>

25. Свешніков С.М., Юрченко В.В., Крижановський В.І. Бюджетно-податкова політика сучасної держави та гармонізація податкових систем країн ЄС. Вектори для України: навч. посібник. Київ., 2016. 39 с.

26. Україна на шляху до європейської інтеграції: історико-правовий екскурс: Монографія / М. Р. Аракелян (ред.) та ін. Одеса: Фенікс, 2020. 238 с.

Інформаційні ресурси

1. Відділ публікацій – Види діяльності ЄС: сайт. URL: <https://publications.europa.eu/en/web/general-publications/publications>
2. Відділ публікацій - Торгівля: сайт. URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9a2c5c3e-0d03-11e6-ba9a01aa75ed71a1>
3. Вплив ПВЗВТ між Україною та ЄС на різні категорії населення: мікро-моделювання за допомогою прикладної моделі загальної рівноваги - Проекти - Інститут економічних досліджень та політичних консультацій: сайт. URL: http://www.ier.com.ua/ua/Ukraine_EU_project/materials
4. Все про ЄС – Європейська Комісія: сайт. URL: https://europa.eu/europeanunion/documents-publications/slide-presentations_en
5. "Горизонт 2020" - Програми фінансування - Можливості фінансування - Фінансування, тендери - Європейська комісія: сайт. URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/h2020-sections>
6. Енергетичний союз 2015 року - Публікації - Енергія - Європейська комісія: сайт. URL: <https://ec.europa.eu/energy/en/publications/energy-union-2015>
7. «Еразмус+»: сайт. URL: <http://erasmusplus.org.ua/erasmus.html>
8. Євроінтеграційний портал: сайт. URL: <https://eu-ua.org/>
9. Європейська комісія - Творча Європа: сайт. URL: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/news/2015/1119-ukrainejoms-creativeeurope_en.htm
10. Європейське агентство з безпеки і гігієни праці (EU-OSHA): сайт. URL: <https://osha.europa.eu/>
11. Європейське агентство з охорони зовнішніх кордонів країн-членів: сайт. URL: <https://www.eea.europa.eu/>
12. Європейське агентство з охорони навколишнього природного середовища (EEA): сайт. URL: <https://www.eea.europa.eu>
13. Європейське агентство з питань авіаційної безпеки (EASA): сайт. Режим доступу: <http://www.easa.eu.int/>
14. Європейське агентство з питань морської безпеки (EMSA): сайт. URL: <http://www.emsa.europa.eu/>
15. Європейське бюро судової співпраці (EUROJUST): сайт. URL: <http://eurojust.europa.eu/Pages/home.aspx>
16. Європейське оборонне агентство (EDA): сайт. URL: <https://www.eda.europa.eu/>
17. Європейське поліцейське управління (EUROPOL): сайт. URL: <https://www.europol.europa.eu/>
18. Європейський банк реконструкції і розвитку: сайт. URL: www.ebrd.com/transitionreport
19. Європейський комітет статистики: Щоквартальні збірки статистичних даних фінансового сектору: сайт. URL: <http://epp.eurostat.cec.eu.int/>
20. Європейський соціальний фонд. - сайт. URL: <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp>
21. Європейський Союз Зовнішня діяльність - Європейська служба зовнішньої дії: сайт. URL: http://eeas.europa.eu/delegations/georgia/documents/news/2015/20150918_01_en.pdf
22. Європейський Союз: сайт. URL: https://europa.eu/european-union/topics_en
23. Європейський фонд регулювання глобалізації (EGF) – Європейська Комісія: сайт. URL: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326>
24. Історія ЄС: сайт. URL: <http://www.slideshare.net/mshabarek/the-european-union26347944>
25. Національний «Еразмус+» офіс (NEO): сайт. URL: <http://erasmusplus.org.ua/pronas.html>

26. Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі: сайт. URL: <http://ukraine-office.eu/>
27. Представництво України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії: сайт. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/relations>
28. Програма ЄС «Креативна Європа» (2014-2020): сайт. URL: <https://creativeeurope.in.ua/>
29. Східне партнерство - Європейський Союз: сайт. URL: http://eeas.europa.eu/eastern/index_en.htm.
30. Торгівля – Європейська Комісія: сайт. URL: <http://ec.europa.eu/trade/>
31. Транспортна політика ЄС – Європейський Союз: сайт. URL: https://europa.eu/european-union/topics/transport_en
32. Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції – Євроінтеграційний портал: сайт. URL: <https://eu-ua.org/uryadovyy-ofiskoordynaciyi-yevropeyskoyi-ta-yevroatlantychnoyi-integraciyi>
36. Урядовий портал: сайт. Режим доступу: www.kmu.gov.ua/

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, презентацій, індивідуального завдання, тестові завдання.

Поточний та періодичний контроль												ІНДЗ	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3							
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T2.1	T2.2	T3.1	T3.2	T3.3	T3.4	T3.5	T3.6	40 б.	100 б.
5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.		

Форма підсумкового контролю за дисципліною – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozenya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

Залік складає здобувач, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачено навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 35 і більше балів.

Для здобувачів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60 б.), допускається виконання додаткового завдання за темами лекційних, семінарських/практичних занять чи самостійної (ІНДЗ) роботи або надається можливість пройти усне опитування на знання змісту навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувачів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80 % від можливої максимальної кількості балів). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, за станом здоров'я).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та

науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Списування під час виконання контрольних заходів заборонені (в т. ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись онлайн з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканатом. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та індивідуальному плані здобувача.